

18 augustus 2024

Je hebt je tegen het volk van Jakob gekeerd.

Obadja 10

Jakob en Esau. Hun verhaal loopt de hele bijbel door. Van Genesis tot en met Maleachi en dan het Nieuwe Testament in. Twee broers, twee volken. De oudste zal de jongste dienen (Gen.25).

Als mens roept Jakob weinig sympathie op. Hij is een bedrieger en iemand die de zegen naar zich toe haalt. Esau is meer rechtuit en hij vindt het onterecht dat hij op de tweede plaats gezet wordt. Zo bezien lijkt Gods uitverkiezing oneerlijk, toch?

Wat is Gods achterliggende gedachte? Dat zowel Esau als Jakob is het uitdagend. Voor Jakob, omdat hij als zwakste de zegen mag doorgeven. Voor Esau, omdat hij als sterkste de zegen moet kunnen ontvangen. Beiden hebben ze er moeite mee. Jakob néémt de eerste plaats en Esau neemt dat niet!

De profeet Obadja richt zich tot Esau. Edom. De rossige, ruige. Edom is het rode land dat nu Jordanië heet (zie het rossige gesteente van het beroemde Petra). Een ruig land van guerrilla's. Een land dat ooit aan het Israël van de uittocht geen doortocht verleende.

Bij Obadja komt die tweede plaats van Esau ter sprake. En dan vooral zijn moeite daarmee. Wat een leedvermaak heeft hij als Jakob valt! Sterker nog, Edom werkt eraan mee! Obadja is één van de weinige profeten bij wie geen koning wordt genoemd. Wel komt de val van Jeruzalem nadrukkelijk ter sprake. Daarom ligt het voor de hand om Obadja te dateren als Juda is weggevoerd naar Babel. Edom heeft toen geweld gebruikt en gespot!

Dit neemt de God van Jakob niet licht op. Hoor Hem eens tekeer gaan bij Obadja! Om dat enigszins te kunnen meevoelen, is het goed om het breder te zien. Het conflict tussen Jakob en Esau wordt in de loop van de tijd een diep geestelijke strijd. Koning Herodes (de Edomiet!) probeert Jezus te doden. Want Jezus als eerste Koning en Herodes als tweede, dat accepteert hij niet. Zijn zoon Herodes Antipas doodt Johannes de Doper en onder zijn bewind sterft ook Jezus. Herodes' kleinzoon Agrippa doodt de apostel Jakobus.

Adolf Hitler bouwt zijn Adlerhorst hoog in de bergen (Obadja:3-4!) en probeert het Joodse volk te vernietigen als een tweederangs ras. Zie je hoe het steeds om de eerste en tweede plaats gaat? En dieper: als er geen volk van Jakob meer is, heeft de Koning der Joden niets meer te betekenen.

Het conflict om Jeruzalem en Gaza gaat ook om de eerste en tweede plaats. Moslims voelen zich vaak tweederangsburgers, in Gaza net zo goed als in Europa.

Achter Obadja hoor je een schreeuw om verzoening tussen broers. De verrukte uitroep van Psalm 133: Kijk eens! Broeders die in eendracht samen wonen! Jeruzalem zoals het in Gods dromen moet zijn geweest (Gezang 114 LvK).

Maak vooraf een keus uit de onderstaande gesprekspunten. Welke wil je sowieso behandeld hebben?

1. Even een rondje maken: welk verlangen roept Obadja in jou op? En wat doe je daar mee?
2. Wat leer je van iemand als Jonathan als het gaat om de tweede plaats? Hoe zou je dit kunnen toepassen in je eigen situatie?
3. Hoe staan de volken tegenover het volk Israël? Op basis waarvan worden de volken berecht in Mat.25:31-46?
4. Politiek gezien kun je wel wat (veel) op Israël aan te merken hebben, zowel in de tijd van de Bijbel als nu. Maar wat heb jij gééstelijk gezien met Israël? Wat had Jezus ermee? En Paulus?
5. Wat heb je eraan om met deze grote lijnen bezig te zijn, als je de handen vol hebt aan je eigen kleine wereld?
6. Wat vind je ervan als moslims, of Palestijnen in het bijzonder, zich tweederangsburgers voelen?
7. Voor wie meer wil:
 - a. Ga vanuit 1 Korintiërs 1 na wat God kan beogen met de uitverkiezing van de zwakkere.
 - b. Ga vanuit Genesis 12 na wat God kan bedoelen met Abrams uitverkiezing. Uitsluitend of insluitend?
 - c. Verdiep je eens in het project 'Tent of Nations'. Wat vind je ervan? Welk verband zie je met Obadja?